

INNEHÅLL

- 1 **Utvecklingsprojekt i mål**
- 2 **Snabbare avtalshantering**
- 3 **Förenklade tillval**
- 4 **Utvecklingsprojekt Bygghandlingar**
- 5 **Standard för digital Namnruta**
- 6 **Anvisningar för hänvisningar klar**
- 7 **Arbetsutskott för Bygghandlingar**
- 8 **Film om BEAst Supply**
- 9 **Årets BEAst-konferens**
- 10 **Ny vd till BEAst**
- 11 **Nya medlemsföretag**
- 12 **Aktuellt inom BEAst**

KONTAKT Nyhetsbrevet skickas till medlemsföretag och intressenter. För mer information om ett inlägg eller hur du blir medlem i BEAst, kontakta info@beast.se.

Utvecklingsprojekt avtal och tillval i mål

För några år sedan genomförde BEAst projektet "Effektivare varuförsörjning", vilket resulterade i standarden BEAst Supply Material. I takt med att standarden har implementerats har det kommit önskemål om att utöka standardens digitala arbetssätt till hantering av offerter och tillval. Projektet har lett till att det nu finns en standard för dessa områden publicerad.

Även om avtal och tillval är två olika processer var det en poäng att ta sig an dem parallellt. Båda är del av varuförsörjningsprocessen och båda anses vara administrativt betungande. I båda fallen har erfarenhet från användningen av BEAst Supply-standardens visat på brister inom närliggande områden. Det blir en slags kedjeffekt. När en del i kedjan blir åtgärdad, ser man tydligare andra brister och vill gå vidare och ta sig an dessa.

Kompletteringen av standarden, projektets primära resultat, inkluderar dessa delar.

- Processbeskrivning för att komma fram till avtal samt standardmeddelanden för förfrågan och offert.
- Processbeskrivning för tillval samt standardmeddelanden för katalog och tillvalsorder.

Standarden liksom slutrapporten kan laddas ned från beast.se.

Snabbare hantering av avtal

I de flesta fall skrivs ett antal avtal för varje byggprojekt och även om de ofta baseras på ett ramavtal blir skapande av projektavtal frekvent och omfattande. Lika viktigt som att förenkla det arbetet var det att den digitala avtalsprocessen innebär att data sedan finns digitalt när projektet startar och kan återanvändas när man ska börja generera leveransplaner, avrop och andra dokument som ska skickas mellan parternas system.

När förfrågningar och offerter hanteras digitalt blir det inte bara mindre manuellt arbete, data ligger också färdigt i systemen för att återanvändas i t.ex. leveransplaner och avrop efter att ett avtal uppnåtts.

Som alltid med automatisering och digitala flöden är snabbare hantering, både i arbets- och ledtid, viktiga effekter tillsammans med den ökade kvalitet som uppstår när data kan delas mellan parternas system utan manuell hantering.

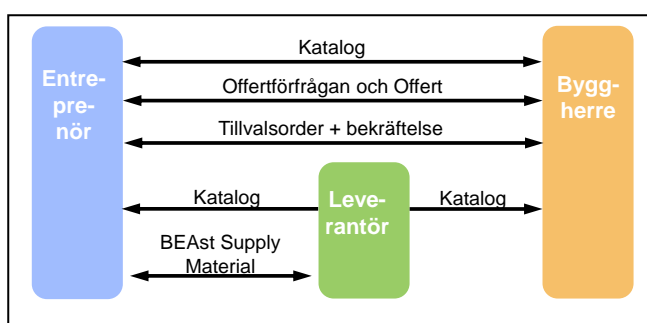
Meningen är att standarden ska kunna användas brett inom bygg, både vid anläggning, bygg, hyra, installation och förvaltning. Standarden finns på beast.se under Standarder och Generella meddelanden. Under projektiden hanns inte med piloter, men flera av de deltagande företagen förbereder sig att börja använda standarden under året.

Förenklad tillvalshantering

Vid husbyggnation är det vanligt att slutkunden har möjlighet att göra olika val av inredningsdetaljer, t.ex. köksluckor, vitvaror, innerdörrar eller tapeter. All hantering blir omfattande och leder till mycket administration hos byggherre, entreprenör och leverantörer. På senare tid har det kommit fram lösningar i form av portaler där slutkunden kan göra sina val. Projektets uppgift var att säkerställa att

även processen från en sådan tillvalsportal mot övriga i kedjan skulle kunna förenklas.

I första skedet skapar byggherren ett centralt inredningssortiment, vilket sker med stöd av kataloger som skickas på förfrågan och som visar olika leverantörers utbud. I katalogen finns en rad produktuppgifter, kompletterande information, egenskaper och även priser. För varje projekt väljer sedan byggherren ut det som ska vara tillval, fria val och frånval för slutkunden.

Med katalogmeddelandet uppdateras sortimentet och med meddelandena för offert blir avtalsprocessen snabbare och säkrare.

I nästa steg kompletteras priser för montage, stopptider, mängder och andra uppgifter genom att entreprenören skickar en uppdaterad katalog. Byggherren kan därmed publicera tillvalen med priser för slutkunden som sedan gör sina val. När valperioden är slut skapar byggherren en tillvalsorder per lägenhet till entreprenören. Till skillnad mot en vanlig order innehåller alltså tillvalsordern artiklar från flera olika leverantörer. Entreprenören får därefter skapa leveransplaner och löpande avrop per leverantör, vilket sker enligt den vanliga processen för BEAst Supply Material-standard.

Genom att använda standarden finns en uppenbar möjlighet att förenkla den ofta ganska manuella hanteringen av tillval och få en både effektivare och felfriare process. Det ger också en förbättrad överlämning från byggherre och inköpare till arbetsledare då informationen finns i system redo för avrop istället för på papper.

Utvecklingsprojekt Bygghandlingar i mål

Efter ett års arbete har projektet "Ritramar, Namnruta och Metadata" avslutats i och med att målet med en ny branschstandard publicerats.

För att det ska bli effektivt att överföra och använda bygghandlingar i digitala plattformar behövs en grund av standardkomponenter som samverkar; Namnrutan med grafisk representation av det data som fylls i för dokumentet, standardiserade termer och metadata för den information som skrivs i handlingen, metadataelement för överföring till andra system samt uppstyning av hur länkar mellan dokument ska hanteras. Delar av detta togs fram för ett år sedan i projektet "Effektivare överföring av bygghandlingar", medan de kvarstående delarna nu gått i mål i form av en ny branschstandard.

Allt samlas under namnet "BEAst Document" som därmed består av dessa delstandarder:

- BEAst Document API för överföring av bygghandlingar och metadata, basdata, om handlingarna.
- BEAst Namnruta, se nedan.
- BEAst Hänvisningar, se nedan.
- BEAst Granskning, klart sedan 2017.
- BEAst PDF Guideline, klart sedan 2017.

Användningen har fått en rivstart redan under tiden för utvecklingsprojektet då flera deltagande företag tillämpat delar av "Ritramar, namnruta och metadata" i pågående byggprojekt med mycket goda resultat.

Projektet har finansierats av SBUF och deltagarna. Slutrapport och länkar till framtagna standarder finns på beast.se under Projekt.

Med detta i mål kan samtliga aktörer i och omkring ett byggprojekt, från projektörer, byggherrar och förvaltare, till entreprenörer och yrkeshantverkare, med liten egen insats dra nytta av digitalt standardiserade arbetsprocesser och systemstöd hela vägen ut till pekskärmar och mobila enheter i produktionen.

Standard för digital Namnruta

Inom byggprojekt skapas ett stort antal dokument som ska hanteras av många intressenter och ofta i flera versioner och med olika juridisk status. Dokument skapas hos en part och överförs till nästa intressent i informationskedjan, ofta i flera led. Det betyder att samma dokument existerar hos flera intressenter och i flera olika system parallellt. Det förutsätter att dokumenten är uppmärksatta enligt en enhetlig standard som går att använda digitalt, men som också ska vara enkel att läsa för en människa.

Namnrummet och dess metadata är basen för en ritnings information. De uppgifter som fylls i kan läsas manuellt samt tolkas automatiskt i olika verktyg från den grafik eller metadata som skapas av redovisad text. Inmatad information är grunden för att generera data som kan importeras och exporteras med automatik mellan olika system.

GRANSKNING	
BYGGHANDLING	
2018-04-05	JOHAN STRIBECK PM01
	
TIKABHUSET	
SOLNA, BERGSHAMRA	
100224	BJÖRNSTIGEN 87
123-456	SKOGSKARLEN 2
A1	TIKAB STRUKTURMEKANIK
1217	MARCUS BENGTTSSON
08-4004300	JOHAN STRIBECK
55906	+37.80 (JFG)
030 04	ETÄPP 2
440-INVÄNDIGA YTSKIKT	
GOLVÄRNSTEKLÄGGNING	
PLAN	T:100 A1
A1-440-1-55906-030-04-00 JA	

Namnrummet byggs upp av standardiserade termer, metadata, som med standarden kan förmedlas digitalt genom hela byggprocessen.

Att fylla i namnrummet initialt och sedan överföra den mellan alla aktörer skapar både kvalitet och effektivitet genom hela byggprocessen.

För att nå bred spridning och tillämpning av standarden har arbetsgruppen i samarbete med flera leverantörer förberett mallar för namnrummet för de vanligast förekommande CAD-formaten. Dessa finns publicerade på beast.se.

Anvisning för Hänvisningar klar

Bakgrunden till att rekommendationen togs fram är att kvaliteten på ritningar och hänvisningar som metadata i dokument som levereras från olika teknikområden ofta har varierande kvalitet. Många byggprojekt hanterar stora volymer handlingar och det finns mycket tid att vinna på att ge snabb åtkomst via länkar, inte minst vid tillgång till pekskärmar och mobila enheter.

Hänvisningar kan användas på ritningar för att underlätta åtkomst mellan ritningar och sammanställningar. Ett annat område är för att få tydlig struktur och format på rumsförteckning och rumsbeskrivningar för att underlätta att skapa länkar mellan dessa och till planritning. Mallar för detta har tagits fram och finns på BEAst hemsida. Anvisningen innehåller även förslag på att skapa länkar till uppställningsritningar som t.ex. dörrkort, fönsteruppställningar och väggtyper. Hänvisningar underlättar även vid internkontroll inför leverans av handlingar att se att alla hänvisningar är med i leveransen.

Genom att tillämpa standarden ges alla berörda tillgång till uppdaterade data.

Vid de piloter som använt anvisningen har både underentreprenörer och yrkesarbetare erfart snabbare åtkomst till rätt dokument med tydlig indikation på vilka dokument som är klickbara eller saknas. En förutsättning för att enkelt kunna skapa automatiska hyperlänkar och för att säkerställa teknisk kvalitet är att följa

anvisningarna i dokument "PDF Guidelines med exempel" som tagits fram av BEAst.

Läs mer om anvisningen för hänvisningar på BEAst webb under valen Standarder och BEAst Document.

Arbetsutskott för Bygghandlingar

Under ett par år har BEAst i en serie utvecklingsprojekt med stöd av SBUF satsat på att ta fram branschstandarder för effektiv hantering av bygghandlingar.

Det började med en standard för granskning 2017. Förra året blev standarden för metadata och överföring av bygghandlingar klar, och i år, som redovisas ovan, fortsatte det inom området ritramar, namnruta och hänvisningar.

Standarderna har snabbt börjat bli använda men det är långt kvar innan de är fullt ut etablerade i branschen. Praktisk användning innebär också att man hittar brister eller detaljer som inte är tillräckligt tydligt beskrivna. På samma sätt som för flera andra av BEAst områden, har det därför bildats ett särskilt arbetsutskott för bygghandlingar med uppgift att förvalta arvet från utvecklingsprojekten.

På beast.se under Arbetsutskott finns anteckningar från utskottets första möte samt dess arbetsbeskrivning. Deltagande i är öppet för alla medlemmar i BEAst.

Film om BEAst Supply i praktiken

NCC använder sedan ett tag de olika delarna av BEAst Supply-standarderna, dvs NeC, Material och Rental, sin verksamhet och i ett antal projekt av olika typ runt om i landet.

Erfarenheterna har resulterat i en film där olika människor inom företaget berättar om sina erfarenheter. Filmen är intressant för alla som planerar för att införa standarderna och kan erbjuda en del bra tips.

Filmen finns på: https://ncc-internal.creo.se/i/m9aPyFel2GpqrDEO2pa_g.

Årets konferens om e-affärer

Den 7 maj är det åter dags för BEAst årliga konferens om e-affärer i byggsektorn. Skanska, NCC, Peab, Ahlsell, Foria, Saint-Gobain och Sankt Kors Fastighets AB kommer alla att i praktikfall visa hur de använder standarder från BEAst.

Det blir också ett framtidsscenario om hur förarlösa elfordon kan förändra branschen. Naturligtvis blir det också rapporter om BEAst pågående utvecklingsprojekt. Och inte minst blir det tillfälle att träffa kollegor i branschen för att mingla och utbyta erfarenheter.

Programmet i sin helhet finns på beast.se och anmälan sker till info@beast.se.

Artikelregister för återvinning

Återvinningsindustrierna (ÅI) har kommit överens om en artikelstruktur som ska kunna användas som standard för inköp och statistik av återvinning och avfallshantering vid byggnation och rivning.

ÅI ansvarar för att tillhandahålla artikelstrukturen medan företagen inom ÅI kopplar i sina system BEAst-artiklar mot egna artiklar, när de vill kunna erbjuda sina tjänster genom BEAst standardiserade affärskommunikation.

"Om byggbranschen standardiserar upphandlingar och inköp i elektroniska system enligt denna artikelstruktur, så ligger det i respektive medlemsbolags intresse att ta fram lösningar som möjliggör detta", menar Viveke Ihd som är ansvarig för hållbar återvinning & cirkulär ekonomi på ÅI.

BEAst har sedan tidigare motsvarande samverkan om artikelstruktur för åkeri- och maskintjänster med Sveriges Åkeriföretag och med Sveriges Bergmaterialindustrier för ballast. Dessa artikelnummer finns stöd för, t.ex. vid beställningar, enligt standarden BEAst Supply NeC.

Längst ned på <https://beast.se/standarder/nordic-e-construction-nec/> finns länkar till alla tre artikelregistren.

Ny vd till BEAst

BEAst nuvarande vd Peter Fredholm slutar sitt uppdrag vid kommande årsskifte och BEAst söker därför en ersättare.

Personen som söks ska ha en stark drivkraft, förståelse för vd-roll, styrelsearbete och företagsekonomi samt förmåga att leda arbetsgrupper och genomföra aktiviteter inom information och marknadsföring. De kunskaper och erfarenheter som förväntas är från standardisering, integration, XML och bygglogistik. Engelska ska behärskas flytande i både tal och skrift.

Vd-rollen är på halvtid och i form av konsultuppdrag. Till det kan komma tillägg i utvecklingsprojekt. Intresserade hör av sig till Ulf Larsson, ordförande i BEAst, på ulf@ncc.se, eller till Peter Fredholm på peter@beast.se. Ansökningar tas emot löpande men skall vara insända senast den 31 mars till info@beast.se.

Ny medlem: Locus Scandinavia

Vi välkomnar Locus Scandinavia som ny medlem i BEAst. Locus är en programvara för att förenkla bl.a. hantering av order och genomföra uppdrag för åkeriföretag.

Kontaktperson för Locus i BEAst är Catharina Öhqvist.

Ny medlem: CAD Studion i Skåne

Vi välkomnar CAD Studion i Skåne AB som ny medlem i BEAst. CAD Studion erbjuder samordnings- och BIM-tjänster, försäljning och installation, visualisering och rituppdrag, utveckling, utbildning samt support och är även auktoriserad återförsäljare av CAD-produkter.

Kontaktperson för CAD Studion i BEAst är Roger Nordin.

Aktuellt inom BEAst

Inom BEAst pågår en rad aktiviteter, arbetsutskott och projekt. Se Kalendariet på BEAst webb.

Det finns några aktiviteter som vi särskilt vill informera om:

- Möten sker löpande i BEAst olika utskott. Som medlem kan du delta i något av dessa nätverk. Se under Arbetsutskott på beast.se.
- Medlemmar kan också delta i BEAst utvecklingsprojekt, se under Projekt.
- BEAst Årskonferens den 7 maj.

För mer information, se www.beast.se eller kontakta info@beast.se.

Om BEAst

BEAst tar fram standarder för digitaliserade processer genom försörjningskedjan, med syfte att skapa förutsättningar för effektivt och hållbart byggande. BEAst är en ideell organisation med ca 120 företag och organisationer som medlemmar. Dessa har tillgång till information, tjänster och rådgivning i praktiska frågor. För mer information: www.beast.se och info@beast.se. Hit vänder du dig också för att bli avregistrerad från detta nyhetsbrev.